

*Комунальний заклад «НВО № 35 «Загальноосвітня школа I-III ступенів»
позашкільний центр Кіровоградської міської ради Кіровоградської
області»*

*Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені
Володимира Винниченка*

Вергун Ігор, Трифонова Олена

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ БІЛІНГВАЛЬНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС З ФІЗИКИ В СТАРШІЙ ШКОЛІ

Останнє десятиліття характеризується стрімким розвитком електроніки, засобів управління, робототехніки, систем зв'язку, побудованих на основі програмованої елементної бази. Прискорене запровадження у всі сфери людської діяльності науково-технічного прогресу, поступальний рух до формування суспільства знань та техногенно-інформаційного суспільства, інтенсивний розвиток інформаційно-комунікаційних та хмарних технологій, євроінтеграційні процеси ставлять перед системою освіти України адекватні завдання та вимоги щодо створення в Україні загальноєвропейського освітнього простору посилили вимоги до знань іноземної (європейської) мови. Сьогоднішня потреба у знаннях іноземних мов громадянами спонукала до пошуку нових підходів до іншомовного навчання та актуалізації тих форм і методів, які використовуються у системі освіти України.

Фізика, як навчальний предмет, входить до циклу природничо-математичної підготовки, що є базовою основою у підготовці учнів до вступу в заклади вищої медичної та технічної освіти.

Мета навчання фізики в школі полягає у розвитку особистості, становленні наукового світогляду й відповідного стилю мислення, формуванні предметної, науково-природничої (як галузевої) та ключових компетентностей (уміння вчитися, спілкуватися державною, рідною та іноземними мовами, математична, соціальна, громадянська, загальнокультурна, підприємницька і здоров'язберезувальна компетентності) учнів засобами фізики як навчального предмета [3].

Досягненню цієї мети у старшій школі, на нашу думку, значною мірою сприятиме заохочення учнів до самостійного пізнання навколишнього світу. Розширенню «горизонтів» пізнання учнями фізики, як основи формування сучасної наукової картини світу, сприяє впровадження різних форм білінгвального навчання під час навчання фізики у старшій школі.

Методикою розвитку та активізації навчально-дослідницької діяльності учнів у процесі навчання фізики займалися О.М. Габович, Ю.М. Галатюк, М.І. Садовий [5] та ін. Проблемі запровадження в освітній процес білінгвального підходу приділяли увагу Г.М. Вишневська, А.М. Гусак, М.В. Д'ячков, К.А. Ключіна, А.О. Ковальчук, У.Ф. Маккі, О.П. Майоров, Л.М. Петракова, О.Г. Ширин, О.Л. Усенко та ін. При цьому належної уваги методиці навчання фізики з використанням білінгвального підходу та дидактичним умовам запровадження білінгвального підходу в школі приділено не було.

Проблема використання білінгвального підходу відкриває перед учнями багато можливостей пізнання світу і є актуальною. Однак попри очевидну актуальність, впровадження білінгвального підходу має проблеми: 1) дидактичні умови впровадження; 2) підготовка вчителя.

Намагаючись використати білінгвальний підхід в освітньому процесі ми повинні розуміти, що школа, клас та кабінет мають відповідати ряду дидактичних умов його запровадження (рис. 1).

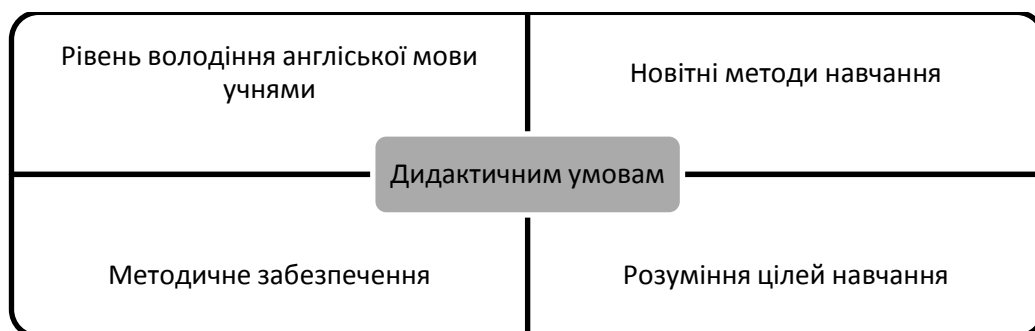

Рис. 1. Дидактичні умови впровадження білінгвального підходу в освітній процес з фізики

У ході дослідження визначено, що білінгвальне навчання – це необхідна складова сучасної системи навчання, потужний засіб підготовки майбутніх професіоналів будь-якої галузі, починаючи зі шкільних років. В результаті проведеного дослідження окреслені основні дидактичні умови запровадження білінгвального підходу в освітній процес з фізики. Перспективою подальших досліджень є розробка методичних рекомендацій щодо впровадження білінгвального підходу при навчанні окремих розділів фізики в старшій школі.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Вергун І.В. Формування дослідницької компетентності під час навчання фізики з використанням ІКТ / І.В. Вергун, Р.В. Вергун, О.М. Трифонова // Наукові записки. – Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти / За заг. ред. М.І. Садового. – 2016 – Вип. 10, Ч. 2. – С. 35-39. – (КДПУ ім. В.Винниченка).

2. Вергун І.В. Особливості реалізації міжпредметних зв'язків в освітньому процесі фізико-технологічних дисциплін / Вергун І.В., Садовий М.І., Суховірська Л.П., Трифонова О.М. // Реалізація міжпредметних зв'язків при вивченні природничо-математичних дисциплін: [матер. Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., м. Луцьк, 15-17 лютого 2018 р.]. – Луцьк: Вежа-Друк, 2018. – С. 15-18.

3. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Фізика. 10-11 класи (зі змінами, наказ МОН України від 29.05.2015 № 585). – К.: Освіта, 2013. – 32 с. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/navchalni-programy.html>.

4. Садовий М.І. Вибрані питання загальної методики навчання фізики: [навч. посібн. для студ. ф.-м. фак. вищ. пед. навч. закл.] / Садовий М.І., Вовкотруб В.П., Трифонова О.М. – Кіровоград: ПП «ЦОП «Авангард», 2013. – 252 с.

5. Садовий М.І. Методика навчання фізико-технічних дисциплін на засадах білінгвального підходу / Садовий М.І., Суховірська Л.П., Трифонова О.М., Вергун І.В. // Зб. наук. пр. «Педагогічні науки». – Херсон: Вид-во ХДУ, 2018. – Вип. 81. – С. 77-84.